

ADRIAN ZIÓLKOWSKI

Odniesienie nazw własnych, intuicje semantyczne i filozofia eksperymentalna

Tekst stanowi głos w dyskusji dotyczącej filozoficznych wniosków, jakie można (bądź jakich nie można) wysnuć z systematycznych badań empirycznych nad intuicjami w kwestii odniesienia nazw własnych. Artykuł nawiązuje do słynnych badań Machery'ego i współpracowników (2004), w których zaobserwowali oni różnice międzykulturowe w intuicjach semantycznych Amerykanów i Chińczyków. Autorzy badań używają tego rezultatu, by podać w wątpliwość użyteczność intuicji w sporach filozoficznych dotyczących zagadnienia odniesienia nazw własnych.

W artykule przedstawiam wyniki własnych badań filozoficzno-eksperymentalnych, które mają na celu nie tyle badanie intuicji semantycznych, ile analizę metod wykorzystywanych do tego w dotychczasowych studiach poświęconych tej tematyce. Rezultaty moich badań wskazują na znaczącą niestabilność werdyktów dotyczących kwestii odniesienia nazw własnych i podatność tych werdyktów na czynniki nieistotne z filozoficznego punktu widzenia. Bazując na zebranych danych, twierdzę, że metody stosowane w dotychczasowych badaniach filozoficzno-eksperymentalnych poświęconych tematyce odniesienia nazw własnych nie gwarantują pomiaru intuicji o pożądanym charakterze.

Słowa kluczowe:

nazwy własne, odniesienie, intuicje, deskrypcyjna teoria nazw, kauzalno-historyczna teoria nazw, filozofia eksperymentalna

Reference of Proper Names, Semantic Intuitions, and Experimental Philosophy

This paper contributes to the debate concerning philosophical conclusions that can (or cannot) be drawn from systematic, empirical studies on intuitions about the reference of proper names. The article discusses the famous study by Machery et al. (2004) in which they observed intercultural differences in semantic intuitions between Americans and Chinese. The authors of that experiment used the obtained results to question the usefulness of intuitions in philosophical discussions regarding the reference of proper names.

The paper presents the results of my own experimental studies, which are aimed not at revealing semantic intuitions, but rather at analyzing the methods used in previous experiments that focused on these issues. The results of my studies have indicated high instability of verdicts concerning the reference of proper names and the susceptibility of these verdicts to philosophically insignificant factors. Basing on the collected data, I argue that methods used in experimental studies about the reference of proper names carried out so far do not guarantee revealing intuitions of the desired kind.

Keywords:

proper names, reference, intuitions, descriptivist theory of names, causal-historical theory of names, experimental philosophy

Adrian Ziółkowski
Wydział Filozofii i Socjologii
Uniwersytet Warszawski
adrian.a.ziolkowski@uw.edu.pl